

Λίνα Μενδώνη: Ο επαναπατρισμός πολιτιστικών αγαθών αποτελεί ζήτημα εθνικής σημασίας και υψηλής πολιτικής προτεραιότητας

/ [Παιδεία και Πολιτισμός](#)

Το Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, παρουσία της Υπουργού Πολιτισμού, υποδέχθηκε μαρμάρινη ανδρική κεφαλή, ρωμαϊκών χρόνων, που επιστράφηκε από το Αρχαιολογικό Μουσείο του Πανεπιστημίου του Μύνστερ, της Γερμανίας. Η εικονιστική κεφαλή (πορτρέτο) γενειοφόρου άνδρα συνδυάζει τη χαρακτηριστική κόμμωση των χρόνων του αυτοκράτορα Τραϊανού (98-117 μ.Χ.) με την οψιμότερη επίπεδη απόδοση της γενειάδας. Χρονολογείται, γύρω στα 150 μ.Χ., και αποτελεί τμήμα ταφικού αναγλύφου που προέρχεται από νεκροταφείο της Θεσσαλονίκης ή από την ευρύτερη περιοχή

της. Πλέον εκτίθεται μόνιμα στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης, πλάι σε ανάλογα πορτρέτα.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη, στην ομιλία της, κατά την τελετή παράδοσης-παραλαβής, σημείωσε ότι «ο επαναπατρισμός αρχαιοτήτων που ανήκουν στην Ελλάδα, αλλά βρίσκονται σήμερα στο εξωτερικό, αποτελεί ζήτημα εθνικής σημασίας και υψηλής πολιτικής προτεραιότητας. Η διεθνής συνεργασία και οι συνέργειες, μέσω διμερών και πολυμερών συμφωνιών, για τον σκοπό αυτόν, υποστηρίζονται και επιδιώκονται πάντα. Ωστόσο, κάθε περίπτωση επαναπατρισμού είναι μοναδική».

Η μαρμάρινη ανδρική κεφαλή ρωμαϊκών χρόνων, που επιστράφηκε από το Πανεπιστήμιο του Μύνστερ

«Η σημερινή επιστροφή», επεσήμανε η Λίνα Μενδώνη «φέρει μια ιδιαίτερη σημειολογική διάσταση, καθώς δεν αποτελεί την επιτυχημένη κατάληξη μιας διαδικασίας διεκδίκησης. Στην προκειμένη περίπτωση το Μουσείο του Πανεπιστημίου του Μύνστερ, αυτοβούλως αποφάσισε να επιστρέψει την κεφαλή στην Ελλάδα. Όταν διαπιστώθηκε ότι η προέλευσή της και η πορεία της, πριν από το 1989 -χρονιά κατά την οποία εντάχθηκε στη συλλογή του Μουσείου, ως δωρεά Γερμανών πολιτών- ήταν ασαφής και ύποπτη. Οι Γερμανοί συνάδελφοι μας αρχαιολόγοι έλαβαν την πρωτοβουλία να διερευνήσουν, σε βάθος, την ακριβή προέλευσή της. Μέσω σύγχρονων φυσικοχημικών αναλύσεων, κατόρθωσαν να

διαπιστώσουν και να επιβεβαιώσουν ότι το μάρμαρο, πάνω στο οποίο λαξεύθηκε το γλυπτό, προέρχεται από τα λατομεία της Θάσου, γεγονός που ενίσχυσε την πεποίθησή τους σχετικά με την ελληνική του καταγωγή».

Η μαρμάρινη ανδρική κεφαλή, ρωμαϊκών χρόνων, που επιστράφηκε από το Αρχαιολογικό Μουσείο του Πανεπιστημίου του Μύνστερ, της Γερμανίας

Η Υπουργός σημείωσε ότι η χειρονομία αυτή «υπογραμμίζει, με emphaticό τρόπο, τη σπουδαιότητα της ειλικρινούς συνεργασίας ανάμεσα σε μουσεία, επιστημονικά ιδρύματα και κρατικές Υπηρεσίες, στον κοινό αγώνα για την καταπολέμηση της παράνομης διακίνησης πολιτιστικών αγαθών». Απευθυνόμενη στον Πρύτανη του Πανεπιστημίου Johannes Wessels, ο οποίος συνόδευε το επαναπατριζόμενο εύρημα είπε: «Ελπίζω τη δική σας ευαισθησία και τη δική σας υπευθυνότητα, να επιδείξουν και άλλα Πανεπιστήμια και άλλα Ιδρύματα κι άλλες κυβερνήσεις. Και να έχουμε τη χαρά, όλοι μαζί, να υποδεχόμαστε αρχαιότητες και έργα τέχνης, στον τόπο προέλευσής τους. Οι μείζονες οικουμενικές αξίες, στις οποίες βασίζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι η αλληλεγγύη και η υπευθυνότητα. Στο πλαίσιο αυτό, η επιστροφή των πολιτιστικών αγαθών στις χώρες και τους λαούς που τα γέννησαν και τα δημιούργησαν, είναι στάση ευθύνης και ηθικής».

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη με τον επιμελητή του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Μύνστερ, Torben Schreiber

Η εικονιστική κεφαλή (πορτρέτο) γενειοφόρου άνδρα είναι το δεύτερο αρχαίο αντικείμενο, που επιστρέφεται στην Ελλάδα από το Μύνστερ -μετά τον επαναπατρισμό το 2019 του σκύφου που είχε δοθεί ως δώρο στον Σπύρο Λούη. Σήμερα, ο σκύφος εκτίθεται στο Μουσείο Αρχαίων Ολυμπιακών Αγώνων, στην Αρχαία Ολυμπία.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη με τον επιμελητή του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Μύνστερ H.-Helge Nieswandt

Στην τελετή παραβρέθηκαν ο Πρύτανης του Πανεπιστημίου του Μύνστερ Johannes Wessels, ο Διευθυντής του Αρχαιολογικού Μουσείου του Πανεπιστημίου του Μύνστερ Achim Lichtenberger, καθώς και οι επιμελητές του H.-Helge Nieswandt και Torben Schreiber, ο Δήμαρχος Θεσσαλονίκης Στέλιος Αγγελούδης, η αντιπεριφερειάρχης Θεσσαλονίκης Βούλα Πατουλίδου, ο Γενικός Γραμματέας Πολιτισμού Γιώργος Διδασκάλου, η Γενική Διευθύντρια Αρχαιοτήτων Ολυμπία Βικάτου, η Πρόεδρος του Δ.Σ. του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, Νίκη Μάνου-Ανδρεάδη, η Γενική Διευθύντρια του Αρχαιολογικού Μουσείου Θεσσαλονίκης, Αναστασία Γκαδόλου, η Διευθύντρια Τεκμηρίωσης και Προστασίας Πολιτιστικών Αγαθών, Βάσω Παπαγεωργίου και άλλα στελέχη του Υπουργείου Πολιτισμού.

Η Υπουργός Πολιτισμού Λίνα Μενδώνη με τον Πρύτανη του Πανεπιστημίου του Μύνστερ Johannes Wessels

Η μαρμάρινη ανδρική κεφαλή, ρωμαϊκών χρόνων, που επιστράφηκε από το Αρχαιολογικό Μουσείο του Πανεπιστημίου του Μύνστερ, της Γερμανίας, εκτίθεται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης